

Jarosław Rzepa

minister klimatu

Interpelacja nr 1327

Interpelacja w sprawie gospodarki odpadami

Warszawa, dnia 9 stycznia 2020 roku

Jarosław Rzepa

Posel na Sejm RP

PSL Koalicja Polska

Sz. P. Minister

Michał Kurtyka

Ministerstwo Klimatu

ul. Wawelska 52/54

00-922 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze!

Art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010) dodany przez art. 1 pkt 13 lit. b ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579), określił maksymalne stawki opłaty za pojemniki dla nieruchomości niezamieszkałych, przyjmując obowiązujący sposób obliczenia stawki jednostkowej jako równowartość 3,2 proc. przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na jedną osobę.

Wprowadzenie przedmiotowej regulacji spowodowane było koniecznością wykonania Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 listopada 2013 r. (sygn. akt K 17/12), w którym TK stwierdził, że ustawa powinna określać maksymalną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Zauważyć jednak należy, że maksymalna wysokość stawki określona została w sposób drastycznie zaniżony w stosunku do rynkowych realiów rzeczywistego kosztu wywozu odpadów komunalnych. Koszt obsługi systemu odbioru odpadów w ostatnim czasie zwiększył się w sposób bardzo istotny, w szczególności z uwagi na nowy system segregacji wymuszający częstsze kursy śmieciarek i większą liczbę pojemników, wzrost kosztów pracy i opłat środowiskowych, itp. Powszechnym zjawiskiem jest w związku z tym wzrost stawek opłat

za wywóz i zagospodarowanie odpadów komunalnych w gminach całej Polski o co najmniej kilkadziesiąt procent.

W sytuacji, w której maksymalna stawka za wywóz odpadów z nieruchomości niezamieszkałej, a dotyczy to w dużej mierze przedsiębiorców, nie pokrywa rzeczywistych kosztów wywozu ponoszonych przez gminę – to na właścicieli nieruchomości zamieszkałych spada ciężar ponoszenia kosztów wywozu odpadów z nieruchomości niezamieszkałych. Innymi słowy, właściciele nieruchomości zamieszkałych, częstokroć osoby znajdujące się w trudnej sytuacji ekonomicznej, pokrywają nie tylko rzeczywisty koszt wywozu odpadów które sami przekazują do odbioru, ale „dokładają się” do kosztów wywozu odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych.

O opisanej wyżej sytuacji alarmowały liczne samorządy oraz była ona przedmiotem fachowych publikacji prasowych (por. Tomasz Żółciak „Śmieci mogłyby być dużo tańsze”, Dziennik Gazeta Prawna z 10 grudnia 2019 r., nr 238 (5140)).

Określenie maksymalnych stawek zapisanych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na dotychczasowym poziomie, powoduje naruszenie zasady równości określonej w art. 32 ust 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), który stanowi, iż „Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.” Tymczasem przedmiotowe regulacje w istotny sposób naruszają interesy mieszkańców a jednocześnie prowadzą do niczym nieuzasadnionego uprzywilejowania właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, które odbywa się kosztem tych pierwszych.

Na marginesie wskazać należy, że z uwagi na fakt, iż do ww. grupy uprzywilejowanej należą w dużej mierze przedsiębiorcy, zagadnienie należałoby rozważyć również w kontekście ukrytej pomocy publicznej dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, odbywającą się kosztem osób prywatnych, w szczególności pozostających bez pracy i najuboższych.

Mając na uwadze przedstawiony wyżej stan faktyczny, z uwagi na konstytucyjną zasadę równości, jak również mając na względzie elementarne zasady sprawiedliwości społecznej, niezbędna wydaje się rychła nowelizacja art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w wyniku której gminy mogłyby ustalać stawki dla nieruchomości niezamieszkałych w taki sposób, aby pokrywały one faktyczne koszty związane z objęciem ich systemem.

Z uwagi na powyższe, zwracam się z następującymi pytaniami:

1. Czy planowana jest nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w wyniku której gminy mogłyby ustalać stawki dla nieruchomości niezamieszkałych w taki sposób, aby pokrywały one faktyczne koszty związane z objęciem ich systemem odbioru odpadów komunalnych?

2. Czy w ocenie Ministerstwa Klimatu dopuszczalna, w szczególności w świetle konstytucyjnej zasady równości oraz sprawiedliwości społecznej, jest sytuacja w której na właścicieli nieruchomości zamieszkałych przerzuca się w znacznej mierze koszty wywozu odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych?

3. Dlaczego Gminy, które kompleksowo dbają o środowisko, tj. prowadzą gospodarkę odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkałych oraz z nieruchomości zamieszkałych są karane przez Rząd RP – przypomnę, że niezależnie od rozstrzygniętego przetargu śmieciowego – to maksymalna stawka za pojemnik 1100 l wynosi 54,00 zł, gdzie wcześniej za ten sam pojemnik wynosiła od 150,00 do 300,00 zł. W tych przypadkach, każdy mieszkaniec tych gmin musi dopłacić miesięcznie od 6 do 9 złotych do odpadów z nieruchomości niezamieszkałych? Czy to ma być dla ludzi, czy przeciw ludziom?

Z poważaniem,